

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/74/2018
Identifikačné číslo spisu: 3113216649
Dátum vydania rozhodnutia: 16.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3113216649.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v sporovej veci žalobkyne Y. bývajúcej v W. zastúpenej JUDr. Katarínou Jančárovou, advokátkou, so sídlom v Trenčíne, Legionárska 618, proti žalovanej FAKULTNEJ NEMOCNICI TRENČÍN, so sídlom v Trenčíne, Legionárska 28, IČO: 00 610 470, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 20 C 190/2013, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 15. marca 2017, sp. zn. 5 Co 234/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. januára 2016 č. k. 20 C 190/2013-305: I. žalovanej uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobkyňi za protiprávne zásahy so osobnostných práv žalobkyne spôsobených nesprávnou liečbou a za spôsobené psychické útrapy žalovanou žalobkyňi, a to listom do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol, III. žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie rozsudkom z 15. marca 2017, sp. zn. 5 Co 234/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vyslovil, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie; osvojil si aj dôvody napadnutého rozhodnutia. Dospel k zhodnému záveru ako súd prvej inštancie, že žalovaná dôvodne uplatnila námietku premlčania nároku. Uviedol, že počiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej doby náhrady na nemateriálnu ujmu podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Jednoznačne z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nevykonaním reoperácie v

čase druhej hospitalizácie žalobkyne v dňoch od 25. mája 2010 do 28. mája 2010 došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, a preto dňom nasledujúcim, t. j. od 29. mája 2010 začala plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch voči žalovanej na súde. Posledným dňom možnosti uplatnenia na súde bol deň 29. mája 2013, žaloba bola podaná na súde 4. júla 2013, a preto dôvodne musel súd prvej inštancie k vznesenej námietke premlčania prihliadnuť. Stotožnil sa aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyni sa nepodarilo preukázať, že by neoprávnený zásah žalovanej do jej osobnosti v značnej miere znížil jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, okolí a zamestnaní. V súvislosti s jej námietkou, ktorou poukazovala na to, že v dôsledku zle vykonanej operácie sa nemôže zamestnať, je invalidná s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % dodal, že na kompenzáciu týchto následkov slúžia iné osobitné právne inštitúty, nemožno dôvodiť, že uplatnenie nároku z titulu práva na ochranu osobnosti supljuje, resp. dopĺňa a rozširuje rozsah náhrady škody a z tohto dôvodu všetky odvolacie námietky vo vzťahu k ustáleniu jej zdravotného stavu nepovažoval za dôvodné. Výrok o náhrade trov odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s 257 C.s.p. poukazom na dôvody hodné osobitného zreteľa.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. V dovolaní uviedla, že ho podáva podľa § 420 písm. f/ zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „C.s.p.“) Navrhovala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa presvedčenia žalobkyne porušenie práva na spravodlivý proces vidí v konštatovaní súdu, „... že vzhľadom na vykonané dokazovanie nevzniklo jej právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, rovnako tak, že nemalo byť preukázané, že by pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyne žalovanou počas hospitalizácie žalobkyne u žalovanej v auguste 2010 bolo neoprávnené zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, a rovnako tak, že námietka premlčania vo vzťahu ku konaniu žalovanej v máji 2010 bola vznesená oprávnené“. V dovolaní prakticky zotrvala na svojich námietkach z odvolania, takmer v doslovnom znení, tentoraz ich vzťahujúc i na rozhodnutie odvolacieho súdu a jemu predchádzajúce konanie a doplnila iba toľko, že o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa dozvedela až 6. júla 2011 z doručeného vyjadrenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý konštatoval pochybenie lekárov.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) predovšetkým, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dospel pritom k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.), uvádza nasledovné:

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.); dovolanie prípustné podľa § 421 potom možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.) a v tomto prípade sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p.,

je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 a/alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 a/alebo § 432 C.s.p.). V dôsledku už spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolateľ prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania v tejto veci vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú uplatnenú procesnú (tzv. zmätočnosťnú) vadu, sú a/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia a b/ zásah takýmto postupom súdu do práva na spravodlivý proces.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (tu por. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v jeho veciach sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariača možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Skoršia nejednotnosť v tom, či tento pojem vykladať extenzívne (jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu), bola prekonaná zjednocujúcim stanoviskom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejneným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého celkom výnimočne možno za vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, účinného do 30. júna 2016 vrátane) považovať i nedostatky v odôvodnení rozhodnutia; pričom závery takéhoto stanoviska treba považovať za použiteľné i v režime úpravy § 420 písm. f/ C.s.p. (po 1. júli 2016).

13. Pokiaľ dovolateľ namietal, že súd prvej inštalácie a odvolací súd vec nesprávne posúdil a zmätočne vyvodil právny záver, dovolací súd uvádza, že ak súdy prípadne rozhodli na základe neúplných alebo nesprávnych skutkových zistení, nesprávne vyhodnotených výsledkov vykonaného dokazovania alebo ak dospeli k nesprávnym právnym záverom, ide tu buď o nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu (ktoré C.s.p. ako osobitný dôvod prípustnosti dovolania nepozná) alebo o to, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení. Nesprávne právne posúdenie ale nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. (viď R 24/2017), lebo takáto nesprávnosť nepredstavuje procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v tomto ustanovení.

14. Z už uvedených dôvodov preto najvyšší súd musel dospieť k záveru, že tvrdený dôvod prípustnosti dovolania nie je daný, a preto mu neostávalo iné, než dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietnuť.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.